

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ

Природничо-географічний факультет

ПРИРОДНИЧІ НАУКИ І ОСВІТА

Збірник наукових праць
природничо-географічного факультету

Умань
2018

**Затверджено до друку вченою радою
природничо-географічного факультету
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № 12 від 30 травня 2018 р.)**

Редакційна колегія:

Миколайко В. П. – доктор сільськогосподарських наук, доцент (головний редактор); **Браславська О. В.** – доктор педагогічних наук, професор; **Половка С. Г.** – доктор геологічних наук, професор; **Безлатня Л. О.** – кандидат географічних наук; **Валюк В. Ф.** – кандидат хімічних наук, доцент; **Герасименко О. В.** – кандидат педагогічних наук; **Гнатюк Н. О.** – кандидат біологічних наук, доцент; **Горбатюк Н. М.** – кандидат педагогічних наук, доцент (відп. секретар); **Душечкіна Н. Ю.** – кандидат педагогічних наук; **Запорожець Л. М.** – кандидат педагогічних наук; **Козинська І. П.** – кандидат географічних наук, доцент; **Миколайко І. І.** – кандидат біологічних наук, доцент; **Мороз Л. М.** – кандидат біологічних наук, доцент; **Соболенко Л. Ю.** – кандидат біологічних наук, доцент; **Сорокіна С. І.** – кандидат біологічних наук, доцент.

Відповідальний за випуск: Горбатюк Н. М.

Природничі науки і освіта: збірник наукових праць природничо-
П 77 географічного факультету. – Умань : Видавничо-поліграфічний центр «Візаві»
(Видавець «Сочінський»), 2018. – 154 с.

У збірнику опубліковані результати досліджень у галузях природничих і соціально-педагогічних наук. Розкриті актуальні питання біології, географії, екології, психології та педагогіки.

The results of investigation in the branches of the natural, socio-pedagogical sciences have been published in the miscellany. The actual questions of biology, geography, ecology, chemistry, psychology and pedagogy of innovation technologies are discovered in the articles.

УДК [50:37](082)

ЗМІСТ

ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ ДОСЛІДЖЕННЯ У ПРИРОДНИЧИХ НАУКАХ

Безлатня Л. О., Тертична А. С. Кургани Притясминня.....	6
Браславська О. В., Пасько Н. Є. Топонімічні дослідження як актуальний напрям географії	10
Герасименко О. В., Ратушнюк І. Г. Україна – Словацька республіка: європейський вимір.....	13
Герасименко О. В., Слободяник Р. П. Державна інформаційна політика України у сфері Євроатлантичної інтеграції.....	15
Герасименко О. В., Ужела М. І. Сучасні тенденції становлення регіонального впливу Індії	17
Герасименко О. В., Шамрай Ю. Б., Якімова Т. О. Стратегічна концепція «нового атлантизму», її вплив на політико-економічний розвиток країн-членів НАТО.....	20
Гнатюк Н. О., Кузема І. І. Вплив антропогенних факторів на хімічний склад криничної води Маньківщини	22
Душечкіна Н. Ю., Харко І. В. Екологічні аспекти застосування мінеральних добрив та хімічних препаратів у сільському господарстві.. ..	26
Козинська І. П., Грицкова Я. Є. Проблеми безробіття в Україні.....	29
Козинська І. П., Дзюба М. М. Сучасний стан харчової промисловості Вінницької області на прикладі корпорації «ROSHEN».....	33
Козинська І. П., Кирієнко А. А. Гідрологічні особливості території України.....	37
Козинська І. П., Кучковська М. Земельні ресурси Кіровоградської області.....	40
Козинська І. П., Надорожна О. Сучасний стан сонячної енергетики в Україні.....	44
Козинська І. П., Нелепа В. С. Хімічна та нафтохімічна промисловість Черкаської області.....	46
Козинська І. П., Очеретяна О. Є. Особливості сучасного розвитку АПК Рокитнянського району.....	50
Козинська І. П., Якімова Т. О. Працересурсний потенціал Черкаської області	53
Молікевич Р. С. Географія осередків природно-вогнещевих хвороб в Херсонській області.....	56

Список використаних джерел

1. Армії США, Росії та Китаю – найсильніші у світі. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ipress.ua/news/armii_ssha_rossii_ta_kytayu_naysyl'nishi_u_svi_ti_ukraina_na_21_mistsi_business_insider_74113.html
2. Дергачев, В. О. Геополитика: Учебник для вузов / В.О.Дергачев — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2004. — 526 с.
3. ІНДІЯ В СУЧАСНОМУ ГЕОСТРАТЕГІЧНОМУ БАЛАНСІ СИЛ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://papers.univ.kiev.ua/1/mizhnarodni_vidnosyny/articles/bordilovs_ka-o-india-in-the-contemporary-geostrategic-forces-balance_16131.pdf
4. Індія випередила Китай за темпами зростання ВВП [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dt.ua/ECONOMICS/indiya-viperedila-kitay-za-tempami-zrostannya-vvp-211871.html>
5. Леонова О.Г. Глобальный мир XXI век: архитектура и статусная иерархия / О.Г. Леонова // Вестник МГУ. Серия 12. Политические науки. 2012. № 5. С. 58-60.
6. Паршина Т. Становление Индии как региональной державы [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://observer.materik.ru/observer/N9_2013/088_097.pdf
7. Прогноз: у 2018 році Індія стане п'ятою найбільшою економікою світу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dw.com/uk/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D0%BD%D0%BE%D0%B7-%D1%83-2018>

СТРАТЕГІЧНА КОНЦЕПЦІЯ «НОВОГО АТЛАНТИЗМУ», ЇЇ ВПЛИВ НА ПОЛІТИКО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК КРАЇН-ЧЛЕНІВ НАТО

Герасименко О.В., викладач кафедри географії
та методики її навчання

Шамрай Ю. Б., Якімова Т.О., студенти IV курсу

Тема даної роботи є актуальною в наш час, у світлі сучасних політичних подій. Багато країн світу прагне до членства в НАТО (Північноатлантичний Союз), організації, яка є центром урегулювання світових проблем, сприяє налагодженню співробітництва між країнами-членами Північноатлантичного Союзу у політичній, воєнній, економічній, а також науковій та інших невоєнних галузях, встановлення стратегічних цілей.

Метою нашого дослідження є аналіз втілення основних стратегічних цілей НАТО. Визначення впливу Стратегічної концепції «Нового Атлантизму» на політико-економічний розвиток країн-членів.

Внаслідок руйнування біполярної системи питання про доцільність

збереження та реформування НАТО стали предметом міжнародної дискусії щодо необхідності подальшої військово-стратегічної присутності США у Європі.

Задля збереження та реформування НАТО у відповідності до нових міжнародних умов, США розробили Стратегічну концепцію «Нового Атлантизму», яка визначила оновлені цілі і завдання блоку, обґрунтувавши їх появою нових загроз безпеці [4, с. 222].

Характерними ознаками Стратегічної концепції є: особиста свобода людини; ринкова економіка; утвердження інституту приватної власності, носієм якої є середній клас; зміцнення позицій національного бізнесу; прозора, відкрита система влади; свобода слова; вільний доступ до інформації та існування незалежних ЗМІ; наявність політичних партій, що діють в умовах жорсткої конкуренції і шляхом виборів за відкритими списками отримують представництво у парламенті; незалежна судова гілка влади; плюралізм; контроль суспільства над державною машиною; розвинуте громадянське суспільство.[5, с. 154-155]

Концепція містить такі політичні елементи: широкий підхід до безпеки, який охоплює політичні, економічні, соціальні та екологічні чинники, а також оборонний вимір Альянсу; міцні трансатлантичні відносини; утримання військової спроможності Альянсу, необхідної для забезпечення ефективності військових операцій; розвиток оборонних можливостей європейських членів Альянсу; збереження адекватних структур і процедур запобігання конфліктам і врегулювання кризових ситуацій; ефективне партнерство з країнами не членами НАТО; розширення Альянсу і політика відкритих дверей для вступу нових членів; продовження роботи щодо укладання угод з контролю за озброєннями, роззброєння та боротьби з розповсюдженням зброї масового знищення. Така широка дефініція безпеки означає визнання важливості політичних, економічних, соціальних і екологічних чинників на додаток до оборонного виміру [2, с. 153].

Внаслідок нападів на Сполучені Штати 11 вересня 2001 року пріоритет перейшов до таких аспектів, як вдосконалення обміну розвідданими про терористичну загрозу, зміцнення співпраці й партнерства з іншими країнами поза межами Альянсу та широким колом інших організацій, а понад усе – до боротьби із загрозою тероризму, посилення ролі Центру НАТО з питань зброї масового знищення, адаптації структур збройних сил та вдосконаленні військових можливостей і засобів у інших відповідних сферах [3, с. 161].

Сьогодні діяльність Альянсу дедалі розширюється, охоплюючи співпрацю Україною та іншими державами, які не входять до складу НАТО, а також зусилля, спрямовані на те, щоб зробити Альянс здатним запобігати новим викликам у галузі безпеки, які властиві XXI століттю [2, с. 60].

Отже, НАТО на сьогодні залишається єдиною потужною міжнародною структурою, здатною реально гарантувати безпеку своїх

членів. Щоб зберегти свою ефективність стосовно захисту та зміцнення безпеки за умов нинішнього швидко змінюваного середовища безпеки, Стратегічна концепція «Нового Атлантизму» нині запроваджує ґрунтовну трансформацію, яка охоплює усі аспекти діяльності й передбачає запровадження нових завдань, вступ нових членів, вдосконалення військового потенціалу.

Список використаних джерел

1. Економічні аспекти розширення НАТО / Українська Академія держ. управління при Президентові України; Інститут підвищення кваліфікації керівних кадрів / Баррі Лессер (ред.), Іван Розпутенко (ред.). – К.: К.І.С., 2002. – 82 с.
2. Кордон М.В. Європейська та євроатлантична інтеграція України. Навч. посібник. / М.В. Кордон. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 172 с.
3. НАТО: історія, структура, діяльність, перспективи: Навч. посібник / С.Федонюк, В. Лажнік, А. Моренчук, Н. Романюк. – Луцьк: РВВ Вежа ВНУ ім. Лесі Українки, 2008. – 258 с.
4. Перепелиця Г.М. Конфлікти в посткомуністичній Європі: Монографія/ Г.М. Перепелиця. – К.: НІСД, 2003. – 432 с.
5. Північноатлантичний альянс: історія, функції, структура, відносини з Україною: Навч. посібник для студентів ВНЗ та слухачів магістерської підготовки за напрямом «Державне управління» / Кол. авт.; за заг. ред. проф. Д.І. Дзвінчука. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2012. – 604 с.

ВПЛИВ АНТРОПОГЕННИХ ФАКТОРІВ НА ХІМІЧНИЙ СКЛАД КРИНИЧНОЇ ВОДИ МАНЬКІВЩИНИ

Гнатюк Н.О., доцент кафедри хімії, екології та методики їх навчання
Кузема І.І., магістр

На сучасному етапі цивілізації антропогенна діяльність людства в біосфері виступає в ролі особливої системи синтезу й розкладання речовини, причому людина взяла на себе функції лише синтезу, а функції розкладання речовини надала природі. Серед контамінантів, які забруднюють навколишнє середовище, сполуки нітрогену цілком справедливо посідають особливе місце. Впродовж останніх десятиліть серйозних змін зазнали кількісні характеристики кругообігу нітрогену та його сполук, які надходять в об'єкти навколишнього природного середовища з викидами промислових підприємств, побутовими промисловими стоками, відходами тваринницьких комплексів та ферм, мінеральними добривами.

Проблема міграції сполук нітрогену у суміжні середовища виникла у 60-х роках ХХ століття. Саме в цей час розпочалось широкомасштабне застосування мінеральних добрив, як агрохімічний прийом для